

Motion till riksdagen

1985/86:618

Rune Rydén m. fl. (m, fp, c, vpk)

Ett samlat program för skolledarutbildning
(prop. 1985/86:173)

I proposition 1985/86:173 föreslås ett samlat program för skolledarutbildning samt statliga insatser i detta utbildningsprogram.

Den nya skolledarutbildningen föreslas omfatta fyra steg: rekryteringsutbildning, introduktionsutbildning, fördjupningsutbildning och kontinuerlig fortbildning.

De olika delarna i skolledarutbildningen skall ha ett gemensamt mål. Staten bör ha ett visst ansvar för utbildningen som helhet samt ett särskilt ansvar för fördjupningsutbildningen och delar av den kontinuerliga fortbildningen. I övrigt bör kommunerna ha huvudansvaret med stöd av den statliga skoladministrationen.

Förslagen i propositionen innebär en omDispositionering av de nuvarande kostnaderna för skolledarutbildning, bl. a. genom att det statliga bidraget till kommunerna för arbetsavlastande åtgärder för skolledarna föreslas upphöra. I stället föreslås ett statligt bidrag till kommunerna för olika insatser i det totala utbildningsprogrammet samt resurser till SÖ och länskolnämnderna för utbildningsinsatser för skolledare.

Den nya ordningen för skolledarutbildning föreslås gälla fr. o. m. budgetåret 1987/88.

Enligt propositionen skall skolledarna få god kunskap om de regler och system, såväl statliga som kommunala, som styr verksamheten. Konkretiseringsgraden beträffande utbildningens innehåll i denna del är emellertid enligt vår mening alldeles för låg.

Vi anser att man av skolledaren bör kräva kunskap om de system som styr alla andra föreskrifter i vårt samhälle. I propositionen borde detta ha exemplifierats med åtminstone regeringsformen, särskilt kap. 2 om grundläggande fri- och rättigheter, tryckfrihetsförordningens bestämmelser om meddelarfrihet, rätt till anonymitet och rätten att ta del av allmänna handlingar, liksom med ett så grundläggande lagverk för service som den nya förvaltningslagen, samt med sekretesslagen. Vetskapen om de nu nämnda lagarna är väsentlig för att en skolledare skall känna erforderlig trygghet i sitt handlande under det dagliga arbetet. Skolförfattningsutredningen har berört denna fråga i SOU 1986:11, s. 15, tredje stycket.

Dessa juridiska avsnitt bör med nödvändighet ingå i den s. k. introduktionsutbildningen. Behovet av en sådan författningsutbildning framgår med all önskvärd tydlighet av ett JO-beslut den 24 september 1982:

Under handläggning av ärendet angående avstängning och avskedande av --- har ett flertal högre tjänstemän och även förtroendevalda tagit

befattning med eller åtminstone fått kännedom om saken. Till denna krets hör, förutom vederbörande rektor, chefen för skolförvaltningens administrativa avdelning, skoldirektören och två biträdande skoldirektörer. Likväl synes inte någon ha reagerat mot de författningsstridiga besluten. Denna uteblivna reaktion tyder på en betänklig okunnighet om de i detta sammanhang relevanta författningarna. Jag har också i andra sammanhang uppmärksammat att skolledare och tjänstemän vid skolförvaltningar många gånger har bristfälliga kunskaper om framför allt de administrativa författningsbestämmelser som gäller för skolväsendet. Jag vill fästa skoöverstyrelsens uppmärksamhet på detta förhållande och översänder därför en kopia av detta beslut till skolöverstyrelsen för kännedom.

Hemställen

Med anledning av det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om ökade kunskaper hos skolledare beträffande vissa grundläggande lagar som rör samspelet mellan samhället och medborgarna, inkl. eleverna.

Stockholm den 22 maj 1986

Rune Rydén (m)

Martin Olsson (c)

Börje Stensson (fp)

Oswald Söderqvist (vpk)